

uitspraak

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Sector Bestuursrecht

Zittinghoudende te Amsterdam

zaaknummer: AWB 10/14783

uitspraak van de enkelvoudige kamer voor vreemdelingenzaken

in het geding tussen:

geboren op 1983, van Somalische nationaliteit, eiser,
gemachtigde: mr. A.H.A. Kessels, advocaat te Amsterdam

en:

de minister van Justitie,
verweerder,
gemachtigde: mr. W. Vrooman, werkzaam bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het
Ministerie van Justitie.

Procesverloop

Op 20 april 2010 is eiser op grond van artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, van de
Vreemdelingenwet (Vw) 2000 in bewaring gesteld.

Bij beroepschrift van 20 april 2010 heeft eiser beroep ingesteld tegen het besluit van
verweerder tot oplegging van de vrijheidsontnemende maatregel.

Ingevolge artikel 94, eerste lid, van de Vw 2000 houdt het beroep tevens in een verzoek om
toekenning van schadevergoeding.

De rechtbank heeft het beroep behandeld ter openbare zitting van 29 april 2010. Eiser is in
persoon verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder is vertegenwoordigd door
zijn voornoemde gemachtigde. Ook was ter zitting aanwezig A.O. Adam, als tolk in de
Somalische taal. De rechtbank heeft het onderzoek ter zitting gesloten.

Bij beslissing van 4 mei 2010 heeft de rechtbank het onderzoek heropend, teneinde
verweerder in de gelegenheid te stellen nadere informatie te verschaffen. Verweerder heeft
van die gelegenheid gebruik gemaakt bij brief van 10 mei 2010. Eiser heeft daarop
gereageerd bij brief van 12 mei 2010.

De rechtbank heeft verweerder bij brief van 17 mei 2010 nadere vragen gesteld, waarop
verweerder heeft geantwoord bij brief van 19 mei 2010. Eiser heeft daarop gereageerd bij
brief van 20 mei 2010.

Naar aanleiding van verweerders reactie van 10 mei 2010 heeft eiser bij brief van 12 mei 2010 verzocht om overlegging van het Memorandum of Understanding (MoU) tussen het Ministerie van Nationale Veiligheid van de Transitional Federal Government van de Republiek Somalië en de Dienst Terugkeer en Vertrek van het Ministerie van Justitie van 3 mei 2010. Verweerder heeft met een beroep op artikel 8:29 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gesteld dat de kennisneming van het MoU beperkt dient te blijven. Op verzoek van de rechtbank heeft verweerder bij brief van 19 mei 2010 het MoU aan de rechtbank gezonden. De rechtbank heeft bij beslissing van 14 juni 2010, verzonden 15 juni 2010, bepaald dat de beperking van de kennisneming van het MoU niet gerechtvaardigd is. Verweerder heeft bij brief van 18 juni 2010 medegedeeld dat hij het standpunt handhaaft dat de beperking van de kennisneming gerechtvaardigd is en de rechtbank verzocht het MoU retour te zenden.

De rechtbank heeft de behandeling van het beroep hervat ter nadere openbare zitting van 24 juni 2010. Eiser is in persoon verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder is vertegenwoordigd door zijn voornoemde gemachtigde. Ook was ter zitting aanwezig A. Abdi, als tolk in de Somalische taal. De rechtbank heeft het onderzoek ter zitting gesloten.

Overwegingen

1. Eiser heeft tijdens beide zittingen en in diens schriftelijke reacties het volgende - zakelijk weergegeven - aangevoerd.

De eerdere bewaring is op 12 mei 2009 opgeheven vanwege het ontbreken van zicht op uitzetting. Nu eiser binnen een jaar na die opheffing opnieuw in bewaring is gesteld dient er sprake te zijn van nieuwe feiten en omstandigheden. Daarvan is geen sprake.

Verweerder stelt dat sprake is van zicht op uitzetting vanwege het MoU met de Transitional Federal Government van Somalië, maar verweerder heeft het MoU niet overgelegd. Zonder het MoU is het niet mogelijk te beoordelen of er sprake is van zicht op uitzetting. Bovendien kan Somalië niet worden beschouwd als een staat en is er geen representatieve autoriteit die de MoU namens Somalië kan ondertekenen. Verweerder heeft ook verwezen naar verweerders brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer van 29 maart 2010, waarin wordt gesteld dat enkele landen uitzettingen naar Somalië hebben bewerkstelligd, maar verweerder kan niet aangeven over welke documenten deze vreemdelingen beschikten. Het Verenigd Koninkrijk en Denemarken zetten bovendien überhaupt geen vreemdelingen uit naar Somalië. Verweerder kan evenmin duidelijkheid verschaffen over de termijn waarbinnen de eiser dan zal worden uitgezet.

2. Verweerder heeft tijdens beide zittingen en in diens schriftelijke reacties het volgende - zakelijk weergegeven - aangevoerd.

De oplegging van de maatregel is rechtmatig. Er zijn nieuwe feiten en omstandigheden op grond waarvan nu wel zicht op uitzetting bestaat naar Somalië. De uitzetting vindt plaats middels een EU-staat. Verweerder verwijst naar pagina 7 van de brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer van 29 maart 2010. Uit deze brief blijkt dat er vanaf een transitbestemming zal worden gevlogen op verschillende bestemmingen in Somalië met reguliere commerciële luchtvaartmaatschappijen. Enkele landen, zoals het Verenigd Koninkrijk, Canada, Noorwegen, Denemarken en de VS hebben op deze wijze Somaliërs naar Mogadishu verwijderd. Door de luchtvaartmaatschappijen wordt de EU-staat als reisdocument geaccepteerd.

Verweerder verwijst verder naar paragraaf A4/4.2.2. van de Vreemdelingencirculaire (Vc) 2000 waaruit volgt dat in voorkomende gevallen het vertrek uit Nederland kan plaatsvinden

met behulp van een EU-staat. De EU-staat kan worden gebruikt bij terugkeer naar het land van herkomst indien wordt voldaan aan de cumulatieve voorwaarden zoals beschreven in de Vc 2000 waaronder de voorwaarde dat er een redelijke kans bestaat dat de betrokken vreemdeling wordt toegelaten tot het land waar hij naar terug dient te keren. Volgens verweerder zijn in 2009 en 2010 vijf vreemdelingen met een EU-staat teruggeweerd. De stelling van eiser dat het Verenigd Koninkrijk en Denemarken op het moment geen vreemdelingen naar Somalië verwijderen sluit niet uit dat dit voorheen wel is gebeurd. Op 3 mei 2010 is het eerdergenoemde MoU gesloten, dat ook op die datum in werking is getreden. Daarin is afgesproken dat vreemdelingen die niet in het bezit zijn van een reisdocument met een EU-staat terugkeren. Gelet hierop is het mogelijk om vanaf 3 mei 2010 vreemdelingen te laten terugkeren naar Somalië. Voor eiser was in eerste instantie een vlucht gepland op 21 juni 2010, maar de ambassadeur van Somalië in Nairobi had meer tijd nodig voor onderzoek. Nu is een vlucht gepland op 28 juli 2010.

Verweerder heeft daarnaast verwezen naar de uitspraak van deze rechtbank, zittingsplaats Dordrecht van 6 mei 2010 (LJN: BM6125), waarin is overwogen dat er wel zicht op uitzetting bestaat naar Somalië. Ook heeft verweerder verwezen naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) van 19 november 2003 (LJN: AN9435), waaruit volgt dat Somalië wel is te beschouwen als een staat.

De rechtbank overweegt het volgende.

3.1. De rechtbank stelt vast dat de eerdere bewaring van eiser op 12 mei 2009 is opgeheven wegens het ontbreken van zicht op uitzetting. Gelet op het tijdsverloop van minder dan een jaar nussen de opheffing van die bewaring op 12 mei 2009 en de hernieuwde inbewaringstelling op 20 april 2010 moet de rechtbank, gelet op de vaste jurisprudentie van de Afdeling (o.a. de uitspraak van 27 november 2007, LJN: BB9415), beoordelen of ten tijde van het opleggen van de nieuwe maatregel sprake is van aanknopingspunten die leiden tot het oordeel dat, anders dan ten tijde van de opheffing van de eerdere bewaring, zicht op uitzetting binnen een redelijke termijn nu niet ontbreekt.

3.2. Verweerder heeft gesteld dat van dergelijke aanknopingspunten sprake is en dat er zicht op uitzetting is, gelet op het MoU van 3 mei 2010. De rechtbank begrijpt uit hetgeen eiser heeft aangevoerd dat hij dat betwist.

3.3. Gelet op hetgeen is vermeld in paragraaf A4/4.2.2. van de Vc 2000 moet er in geval van een verwijdering met behulp van een EU-staat onder meer een redelijke kans bestaan dat de betrokken vreemdeling wordt toegelaten tot het land waar hij naar terug dient te keren. Verweerder baseert zijn standpunt dat dit het geval is primair op het bestaan van het MoU. Verweerder wil het MoU evenwel te overleggen en handhaaft zijn standpunt dat beperkte kennisname van de inhoud van het MoU gerechtvaardigd is, ondanks de beslissing van deze rechtbank dat dit niet het geval is. Naar het oordeel van de rechtbank kan verweerder, gelet op die beslissing van deze rechtbank, ter motivering van zijn standpunt niet volstaan met een enkele verwijzing naar het bestaan van de MoU en de inhoud daarvan. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder zijn standpunt dat nu wel sprake is van zicht uitzetting ook niet anderszins voldoende onderbouwd. Verweerder heeft weliswaar onder verwijzing naar de brief van verweerder aan de voorzitter van de Tweede Kamer gesteld dat een aantal andere landen vreemdelingen met behulp van een EU-staat naar Somalië hebben uitgezet, maar hij heeft desgevraagd niet kunnen aangeven of deze vreemdelingen naast EU-documenten ook over andere documenten beschikten.

3.4. Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat geen sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden, die leiden tot het oordeel dat het zicht op uitzetting nu niet ontbreekt. Hetgeen overigens nog is gesteld behoeft geen verdere bespreking.

4. Hieruit volgt dat de toepassing van de vrijheidsontnemende maatregel onrechtmatig is en van meet af aan is opgelegd in strijd met de wet. De rechtbank verklaart het beroep dan ook gegrond en beveelt de onmiddellijke opheffing van de bewaring.

5. De rechtbank ziet in het vorenstaande aanleiding eiser ten laste van de Staat der Nederlanden een vergoeding als bedoeld in artikel 106 van de Vw 2000 toe te kennen en wel tot een bedrag van € 105,- per dag dat eiser op een politiebureau ten onrechte aan de vrijheidsontnemende maatregel onderworpen is geweest (3 dagen) en € 80,- per dag dat eiser in het huis van bewaring ten onrechte aan de vrijheidsontnemende maatregel onderworpen is geweest (63 dagen), in totaal € 5355,-.

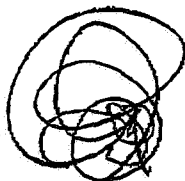
6. Gelet op het voorgaande is er aanleiding om verweerder als in het ongelijk gestelde partij te veroordelen in de kosten die eiser in verband met de behandeling van het beroep bij de rechtbank redelijkerwijs heeft moeten maken. Deze kosten zijn op de voet van het bepaalde in het Besluit proceskosten bestuursrecht vastgesteld op € 1092,50,- als kosten van verleende rechtsbijstand (1 punt voor het beroepschrift, 1 punt voor het verschijnen ter zitting, 0,5 punt voor het verschijnen ter nadere zitting; waarde per punt € 437,-, wegingsfactor 1).

Beslissing

De rechtbank

- verklaart het beroep gegrond;
- beveelt dat verweerder de bewaring onmiddellijk opheft;
- veroordeelt de Staat der Nederlanden tot vergoeding van de schade, groot € 5355,- (zegge: vijfduizend driehonderdvijfenvijftig euro), te betalen aan eiser;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten van eiser tot een bedrag groot € 1092,50 (zegge: duizendtweënnegentig euro en vijftig cent), te betalen aan de griffier van deze rechtbank.

Deze uitspraak is gedaan op 25 juni 2010 door mr. A.W.C.M. van Emmerik, voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. W. de Jong-Koops, griffier, en bekendgemaakt door verzending aan partijen op de hieronder vermelde datum.

De griffier is buiten staat de uitspraak te ondertekenen

Afschrift verzonden op: 25 JUN 2010

Conc: MvM
Coll: RK
D: C
VK

4
VOOR KOPIE CONFORM DE GRIFFIER DER
ARRONDISSEMENTSRECHTBANK TE AMSTERDAM

Tegen deze uitspraak staat hoger beroep open op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (adres: Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger beroep vreemdelingenzaken, Postbus 16113, 2500 BC 's-Gravenhage). De termijn voor het instellen van hoger beroep bedraagt één week. Naast de vereisten waaraan het beroepschrift moet voldoen op grond van artikel 6:5 van de Awb (zoals het overleggen van een afschrift van deze uitspraak) dient het beroepschrift ingevolge artikel 85, eerste lid, van de Vw 2000 een of meer grieven te bevatten. Artikel 6:6 van de Awb (herstel verzuim) is niet van toepassing.